

„EDINOST“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri pop. — Naročnina znaša: za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K in za en mesec 2 K. — Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priloge naročnine se upravnštvo ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamične številke po 6 stot. (3 nčv.); izven Trsta pa po 3 st.

Telefon številka 870.

Edinost

glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petito. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd., se računajo po pogodbi. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo v ulici Molin piccolo št. 7. II. nadstr. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna: ulica Torre Bianca 12.

Javni občni zbor političnega društva „Edinost“ odloži! Radi shoda, ki ga sklicujejo ljubljanski narodni odvetniki na dan 25. t. m. v Ljubljani v protest proti zadnjim dogodkom na Koroškem v stvari slovenskega uradovanja in katerega shoda se udeležijo naši odborniki-odvetniki, se je odložil javni občni zbor na dan 2. novembra t. l.

Predsedništvo
pol. društva „Edinost“.

Slovinci, tlačani!

(Dopis s Kranjskega.)

Ko sem prečital poslednje novice o znanih slavnostih v Vidmu in modre vrstice, ki je žajimi pospremila »Edinost« konec vesolja naših Italijančev na laških tleh, sem vzkliknil: »O, da bi bilo od nekdanj tako! Slovenec je tlačani! debelo tisočletje. Črnorumen do mozga in krvi se večinoma še ne zaveda, da tlačani — državni zastoj!«. Veselja v laškem Vidmu je kriv zistem.

Povod temu vzkliku pa ni brez zgodovinskega ozadja in sicer iz žalostnih dni žalovanja za blagopokojno cesarico. Prilika je bila nanesla, da je pisec teh vrstic zaupno govoril z nekim tedanjim (sedaj že upokojenim) policijskim uradnikom. Izrekel sem bil svoje začudenje na tem, da oblast v Trstu pušča obsojati in zapirati v večsežne ječe svoje branitelje! A moč se mi je nasmehnil in mi dejal doslovno: »Prav se jim godi, kaj treba Slovencu v Trstu vpiti živela Avstrija! Avstrija naj se brani sama, če se more in hoče, a če ne —!«

Opomniti moram, da je omenjeni gospod Nemec po rodu in mišljenju. — In tako, prav tako mi je zagodil ta Nemec in policijski uradnik po vrhu.

Letos v avgustovi soparici je slučaj potisnil mojega neimenovanega prijatelja na obal sinje Adrije in zopet v družbo istega sedaj upokojenega policijskega uradnika in žujim tudi med tržaške Slovence, tržaške razmere. V nekoliko dneh se je vrnil moj prijatelj, vrnil — z bolnim srcem, bolno dušo, zelo slabe volje. Na vprašanje, kako se godi našemu rodu ob Adriji, je nemirno odkimaval z glavo in menil bolestno: »Slo-

venci, tlačani! Povsod tlačani in zastoj tlačani! Tisočletno tlačanstvo nam je skvarilo vsako samobitnost, individualnost, samostojnost v mišljenju, gospodarstvu, v društvu, in medsebojno solidarnost...«

Pravil mi je v nervozni nestrpnosti, da je vsa vnanost tržaškega mesta uprav beneško laška in tržaški zaliv da je — z izjemo nekaj državnih parobrodov, dospelih v Trst zaradi proslave cesarjevega rojstnega dne, — eminentno najbolj severna luka zedinjene Italije.

Kaj hočeš? Takoko so hoteli drugi, tako je! Slovenci so hoteli drugače, a Slovence obrača — a primorski vladni zistem ima vse obrnjeno v prilog onim, ki hlepe po zjedinenju Italiji! In proti zistemu je borba brezvspešna. Z nekoliko parniki avstrijske mornarice je tudi letos vlada ustvarjala v Trstu »javno mnenje« ob cesarjevem rojstnem dnevu. Neki znanec — pomorski častnik, prispeli nedavno iz kitajskih vod — mi je dejal dne 18. avgusta t. l., ko sva stopala po tlaku najzvestejšega (?) mesta: »Zdi se mi, da smo za cesarjev god še vedno v Hongkongu!«

Par zastavice na drž. poslopjih in drž. šolah, to je bilo vse!

Slovenec, črnorumen do mozga in kosti, je mislil doslej in delal za državno misel v Trstu. A kaj je dobival za to od upraviteljev države?! Vsakdanji dogodki, ves tužni položaj Slovencev daje točen odgovor. Kdo bi mogel zameriti, a ko se je bolj in bolj jelo širiti mnenje, da Slovenci naj začno enkrat delati — za-se?!

Prijatelj mi je pravil tudi, da so na predvečer cesarjevega godu z neke višave v okolici opazovali razsvetljavo c. k. mornarice — druge razsvetljave itak ni bilo; bil je v družbi dveh Slovencev, enega Nemca in ene Italijanke, ki je pa rojena v okolici. Govorili so seveda — laški.

Torej še vedno tlačani — sužnji! — sužnji! — Potrdil mi je potem, da je bila ona neznanca oseba neka šivilja, živeča med okoličani in o slovenskih groših, a se ni mogla v dvajsetih letih zorne svoje mladosti naučiti toliko slovenščine, kolikor kdo izmed Slovencev v dvajsetih dneh italijanšne v Trstu.

Treba še mnogo, mnogo zavednosti!

Tu pa ne pomagajo domoljubni kliči, ne imenitne napitnice, ne patrijotična navdušenost: med ljudstvo samo z besedo in vzgledom!

Ugajal mi je — je trdil prijatelj — med

potoma neki slovenski socijalist. Od Postojne do Trsta sva skupno opazovala kraški svet. Ta je Slovencu priznal vsaj toliko pravice do življenja, kakor n. pr. privandragim »regnicolom« iz Kalabrije. Glede jezika se je naslonil na komodno stališče: govorimo tisti jezik, o katerem vemo, da nas bodo umeli v njem! — Ali velja to tudi za Lahe? Tudi. Za Nemce? sem povprašal. Tudi. Kmalu bi se bila umela, ali vlak se je ustavil na juž. kolodvoru v Trstu in vse socijalne iluzije je bilo konec.

Vendar sva še s prijateljem potem ugibala, kaj vse dosejajo narodi, ako so samozavetni, solidarni, prebujeni! Ali niso Poljaki razdeljeni na tri države, pa jih je vedno več! In Madjari, kako dvigajo glavo pokoncu! Ali Madjar dobro ve, da je vse za njim — od ministra do poslednjega čičoša! Ali ne prvačijo Čehi v avstrijski politiki?! Ali se glede napredka ne dvigajo, in sicer glasno in ponosno, celo nad Nemce?

Toda vsi ti narodi spoznavajo najprej same sebe! Zahtevajo in dobivajo. Državi pa dajejo le toliko, kolikor jej gre. Slovenec pa jej je dajal vse in jej daja vse, kar ima. Zato pa naj začne tudi enkrat zahtevati, zahtevati neizprosno v zmislu reka: Do ut des! Dam, če mi daš!

Nadin.

Politični pregled.

V Trstu, 19. oktobra 1903

Deželni zbori. Prva seja deželnega zbora dalmatinskega ja danes. — Iz spljetskega »Jedinstva« posemljemo, da je bil namestnik pozval k sebi načelnike klubov na konferenco radi vprašanja o uradnem jeziku. Spljetski list je doznal tudi, da je vlada priredila načrt zakona o tem in da ta načrt predloži deželnemu zboru.

Radovedni smo le, da-li je tudi ta načrt prirojen po starem receptu avstrijskega polovičarstva. Z namenom namreč, da bi tolažil ene, ne da bi imeli drugi povoda za kričanje. Kajti — saj veste — nemški in laški krik je med odločilnimi elementi v politiki avstrijskih vlad. Malo tacega krika, pa se mora običajno umikati tudi najelemenarnejše pravo.

Kriza na Ogrskem. Danes je zopet eden tistih dnevov, katerih je bilo že toliko: ki ima prinesiti odločitev. Danes ima g. Lukacs sporočiti cesarju, kaj in kako je opravil svojim posredovanjem v liberalni stranki in nje »odseku devatorice«, ki ima izdelati

vojaški program in izvesti to umetnost, da bo program prižgal sveče stališču krone in stališču Košuta. Ali, kakor je bilo že mnogo dni, ki so »za gotovo« imeli prinesiti odločitev, tako se utegne zgoditi tudi današnjemu dnevju. Neka brzjavka o pogajanju rečenega odseka z g. Lukacsem namiguje vsaj, da ni izključeno, da g. Lukacs ne bo mogel v ponedeljek predložiti monarhu programa liberalne stranke.

Možno je torej, da nas tudi danes zopet pozovejo, naj čakamo — na jutri.

Is srbske skupščine. Ekstremno radikalni poslanec Živković je izvajal, utemeljuje svoj predlog za spremembo adresnega načrta, da so iz mišljene vse vesti o predstojehih homatijah v Srbiji. Vojska je jedinstvena na znotraj in v soglasju s čustvovanjem naroda. To dejstvo je razveseljivo tembolj, kar čakajo Srbijo morda v kratkem velike dolžnosti radi dogodkov na Balkanu. Kar se je zgodilo dne 11. junija, je bilo neizogibno v osvobojeenje dežele pred največjim sovražnikom. Najviša instanca je srbski narod, a ta je odobril oni čin, kakor rešilno dejanje za domovino. Če so zločinci oni, ki so izvršili čin, pa so zločinci tudi vsi oni, ki so ga odobrili. A ti so — ves srbski narod in odobruje ga tudi skupščina. Častniška afera v Nišu ni izšla iz naroda, ampak od ljudij, ki radi svojih činov spadajo pred sodišče.

Še o odložitvi carjevega potovanja. Vse svetovno novinstvo, a na prvem mestu — to se umeje — italijansko samo, razpravlja še vedno o odložitvi potovanja carjevega v Rim. Nedeljski »Corriere della Sera« priobčuje na uvodnem mestu članek, naperjen proti italijanskim socijalistom, katere imenuje »epileptične kričače«. Iz tega članka je razvidno, kako ta dogodek boli italijansko javnost, ne izvzemši onih, ki so provzročili, da je car odpovedal že napovedani obisk italijanski vladarski hiši.

»Mi smo osramočeni pred celo Evropo«, piše imenovani list: »— kolika je za nas moralna in materialna škoda?!«

»Corriere« pozivlja ves italijanski narod, naj že vendar enkrat stopi na prste onim, ki ob vsaki možni priliki povdarjajo svoje italijanstvo, a ob enem škodujejo domovini »s svojim brezsmiselnim rogovilenjem«!

Ta list izjavlja odkrito, da so na carja vplivali v prvi vrsti italijanski socijalisti, mej njimi pa prva poslanca Morgari in Ferri — ta zadnji z listom »Avanti«.

In »Corriere« ima popolnoma prav. Ako

»Če je Bog z nami, nismo nikoli šibki«, je odgovoril duhovnik. »Mari Vam ni treba spolnevati nobenih dolžnostij, če ne morete zadovoljiti več nobene ljubezni?«

»Vedno le dolžnost!« je vzkliknila nekako nestrpno. »Toda, kje najdem čustva, ki nam dajo moč, da izpolnimo dolžnosti? Dragi gospod, nič iz nič ali nič za nič, je eden najpravičnejših zakonov moralne, kakor fizične narave. Zahtevate-li, da poženo drevesa listje brez sokov, ki mu dajejo rasti? Tudi duša ima svoje sokove! Pri meni je njihov vir usahnil.«

»Nočem Vam govoriti o verskih čustvih, provzročujočih udanost«, je rekel župnik, »toda, milostiva, ali ni materinstvo...?«

»Stojte, gospod!« je vzkliknila markiza. »Nasproti Vam hočem biti odkritostena. Ah, proti drugim ne morem biti taka; siljena sem govoriti neresnico. Svet zahteva neprestano hlimbo in nam grozi s sramoto, če se ne pokorimo njegovim zahtevam. Materinstvo, dragi gospod, je dvojno. Nekdaj nisem poznala takih razločkov; danes jih poznam. Mati sem samo na pol; bolje bi bilo, da sem vsa. Helena ni njegova! Oh, ne zgražajte se!

(Pride še.)

PODLISTEK.

Ženska tridesetih let.

Francoški spisal: Honoré de Balzac.

Poslovenil K. Z.

II. Nepoznana trpljenja.

»Vi uvidevate, milostiva gospa, da moramo živeti s svojimi bolestmi, in da nam jedino le vera nudi resnične tolažbe:

Ali mi dovolite, da zopet pridem, da Vam bom dajal poslušati glas moža, ki ima občutje z nadlogami in ki nima, kakor mi-slim, nič preveč odurnega na sebi?«

»Da, pridite, gospod. Zahvaljujem Vas, da ste mislili na-me.«

»Torej na skorajšoo svidenje, milostiva.«

Ta obisk je takorekoč izčrpil dušo markize; bolesti in samota so že preveč razdržila njene moči. Duhovnik jej je zapustil v srcu balzam in ležilni odmev verskih besed. Tudi je čutila nekako zadovoljnost, kakorino čuti jetaik, če je dobil, spoznavši težo samote in verig, soseda, ki trka ob steno in provzroča tako glas, v katerem se izražajo skupne misli. Nepričakovano je dobila župnika. Toda padla je zopet v grenka razmišljanja ter

si govorila podobno ujetniku, da tovariš v trpljenju ne olajša njenih spon, ne njene bodočnosti. Župnik ni hotel takoj o prvem obisku splasiti tega povsem sebičnega trpljenja; a nadejal se je, da jo o prihodnjem obisku s pomočjo svoje spretnosti stori poslušnejšo naproti verskim tolažilom. Dva dni zatem je prišel v resnici, in način, kakor ga je vaprjela, je svedočil, da ga je željno pričakovala.

»Nu, gospa markiza«, je rekel starček, »ste li kaj razmišljevali o množici človeških trpljenj? Ste-li povzdignili oči k nebesom? Ste-li zazrli tam te neštete svetove, ki olajšujejo naše trpljenje s tem, da manjšajo našo važnost in uničujejo našo nečimurnost?«

»Ne, dragi gospod«, je odvrnila. »Družabni zakoni mi prehudo teže srca in mi je trgajo premočno, da bi se mogla povzpeti v nebesa. Toda, zakoni morda niso tako kruti, kakor svetni običaji. Ah, ta svet!«

»Pokoriti se nam je jednim kakor drugim, milostiva; zakon je beseda, a običaji so dejanja človeške družbe.«

»Družbi se pokoriti?« ... je odvrnila markiza z mržnjo. »Oh, dragi gospod, iz nje izvirajo vsa naša zla. Bog ni dal ni jedne zapovedi, ki provzroča bolečine; toda, ko so se ljudje združili, so si tolmačili njegova

dela napačno. Nam ženskam dela civilizacija večo krivico, nego narava. Priroda nam nalaga telesna zla, katerih nam Vi možki ne olajšujete, in civilizacija je razvila nazore, zoper katere grešite neprestano. Priroda zadušuje slabotna bitja, katera vi obsojate k življenju, da jih izročate vednemu trpljenju. Zakon, naprava, služba današnji družbi v podlago, daje jedino le nam občutiti vso svojo težo; možu svobodo, nam ženskam pa dolžnosti. Možu dolgujemo vse svoje življenje, a mož nam dolguje svoje le redkokedaj. Slednjič voli mož, in me se moramo slepo pokoriti. Oh, dragi gospod, Vam lahko razodvam vse. Zakon torej, kakoršen obstoji dandanes, se mi zdi nekaka zakonita prosti-tucija. Od todi izvirajo vse moje boli. A jaz, jedina izmed nesrečnih, tako nesrečno sklenjenih bitij, moram molčati, jaz sama sem provzročiteljica svoje nesreče, jaz sem zahtevala možitve.«

Prekinila je, točila grenke solze in molčala.

»V tej globoki revii, sredi tega morja bolečin«, je nadaljevala, »sem bila našla kosček peščenih tal, kamor sem postavila nego, kjer sem lahko trpela. Orkan je razdril vse. Sedaj sem sama, brez pomoči; prešibka, da bi kljubovala viharjem.«

pomislino, da nas Slovane imenujejo sovražniki še danes »barbare« — in med takimi »prijatelji« Slovanov niso Italijani najzadnji — in ako pomislimo, kako je bil v slovenski Rusiji vsprejet italijanski kralj Viktor Emanuel: je jasno takoj, da barbari nismo mi Slovani, ampak neki drugi narod!

Onim pa, ki sedaj v svoji jezi izbijajo šale iz cara in Rusije, češ, da se je mogočn car Rusov vstrašil laških socialstov, onim bi lahko povedali, da po vsem, kar so posamični italijanski sinovi že izvršili proti kronanim glavam, ni prav nič čudno in tudi ne nečastno, ako si je car dobro premislil, predno je odpotoval v blaženo deželo. Ako italijanska policija ni mogla obvarovati niti svojega lastnega res dobrega in vsmiljenega kralja Humberta pred domačimi razbojniki; ako je pod italijanskim bodalom padla naša cesarica Elizabeta, ženska torej, ki gotovo ni nikdar storila nič žalega italijanskemu narodu; ako je pod roko Italijana pal tudi najodličnejši sin Italijanov sokravnega naroda, predsednik francoske republike, bi ne bilo nič čudnega, ko bi se tudi nad vladarjem Rusije dvignilo bodalce! Da je ruska diplomacija računala s tako možnostjo, je bilo torej povsem naravno in — nje dolžnost. Če pa je dogodek v sramoto komu, ni to ruska ampak — neka druga. Italijani pa so dobili lekeijo, da se imajo od onega naroda, katerega v svoji nevednosti nazivljajo barbarskim, še marsikaj — učiti!

Vesti iz Hrvatske. V večerajšnjih dunajskih listih čitamo, da je centralni odbor hrvatske opozicije odločil, da »čiste« stranke prava ne vsprejme v skupno stranko. Ob enem pa da je konstatiral popolno solidarnost v lastnih vrstah.

Ker sobotni zagrebški listi še ničesar ne pišejo o tem, beležimo to le po dolžnosti kronistov in pričakujemo avtentičnih pojasnil iz Zagreba.

Italijanska kraljeva dvojica v Parizu. Včeraj ob 10. uri predpoludne je bila vojaška revija, katere se je udeležil italijanski kralj na konju, predsednik Loubet in kraljica Jelena v vozu, spremljana od vojaških dostojanstvenikov. Po dovršeni reviji je bil v Elizeju vojaški dežene, na katerega je bilo povabljenih 180 oseb. Razen kraljeve dvojice, predsednika in njegove soproge so se ga udeležili spremstva, ministri, vsi generali, polkovaiki in admirali, prisotni v Parizu, in drugi. Med deženejem je kralj Viktor Emanuel napil na zdravje predsednikovo, na slavo francoske vojske in sreči Francozke.

Kralj je v svoji napitnici slavil patriotizem, hrabrost in disciplino francoskih vojakov, in je izrekel željo, da bi od sedaj naprej vojsstvo obeh narodov, ko se je bojevalo nekdanj rama ob rami, služilo jedino v ohranjenju miru.

V svojem odgovoru je predsednik Loubet napil slavi hrabre italijanske vojske in sreči Italije, in je povdarjal, da kri, ki so jo francoski vojaki prelili za isto stvar, ne sme biti izgubljena za mir in zjedinenje dveh narodov.

Predsednik se je zabavil kralju za obisk in istotako kraljici Jeleni, ki je s svojo lepoto in dobroto povzdignila sijaj tega obiska.

Kraljeva dvojica je odpotovala iz Pariza ob 3. uri 40 minut po prispitnem slovesu od predsednika in njegove soproge.

Kralj je daroval 50.000 frankov za uboge mesta Pariza in 30.000 frankov za uboge italijanske kolonije.

Tržaške vesti.

Slovenski poslanci pozor! V območju tržaškega ravnateljstva pošte in brzjava se imajo skoro izvršiti nekatera važna imenovanja. Imenovati bo: ravnatelja poštne uradov v Trstu, ravnatelja centralne poštne blagajne, višega oskrbnika v Gorici in poštne oskrbnika v Pazinu.

Kakor doznajemo, dela italijanski aparat s parno silo, da na vsa ta štiri važna mesta bodo imenovani Italijani, oziroma ljudje, ki principijelno odrekajo našemu jeziku vsako pravo. Tako je tukajšnji »Piccolo« začel ostro kampanjo — klevete in laži proti poštne uradniku v Carigradu gospodu Furlaniju, ki je baje tudi med kompetenti za navedeno mesto v Gorici. Moč je, pripoznano izborni uradnik — in tega ne taje niti poštne oblasti same — in je radi svojega poznavanja jezikov kakor navlašč ustvarjen za gorško mesto. Ali moč je slovenskega rodu in —

italijanska agitacija utegne zmagati proti njemu s kakim človekom, ki bo — z ozirom na narodnostne odnose v Gorici — popolnoma diskvalificiran za gorško mesto. Kar se tiče Pazina bo bržkone tjakaj imenovan neki človek, ki ne pozna jezika, pač pa je poznan notoričen sovražnik Slovanov, ki valja vedno ščave po ustih! Za mesto ravnatelja v Trstu je predestiniran nemški nacijonalec — velik prijatelj Italijanom in temu primerno velik sovražnik Slovanom. Le, kar se tiče ravnatelja centralne blagajne, nam še ni došla do sedaj nobena vznemirljiva vest, ali tudi tu ni izključeno imenovanje, ki je bomo občutili kekor udarec.

Stojimo torej tu pred možnostjo, da se v območju poštne ravnateljstva z veliko večino slovenskega prebivalstva izvrše kar hkratu štiri važna imenovanja, od katerih vsako bo pomenjalo krivico za to večino. Kajti največa krivica je, to, ako se uradom na čelo postavljene ljudje, ki ne morejo direktno obševati strankami in slušati njihove želje in pritožbe, ampak se morajo posluževati tolmača — morda kakoga sluga — in ki so vrhu tega polni animoznosti proti narodnosti dotičnih strank. Do gospoda dvornega svet. Felicettija se obračamo danes z resno besedo. Naj preneha enkrat s taktiko, narekovane mu od mehkočutnosti, ki bi vedno hotela ustrezati vsem in se ne more odločiti za odločen odpor proti krivičnim zahtevam, in naj enkrat pokaže moža, ki pravice Slovencev ne priznava le teoretično, ampak ki boče tej pravici priemoči do veljave tudi z odločnim dejanjem. Mi ga pozivljamo v to tudi s tem dobrohotnim namenom, da se izogne sicer neizogibnim parlamentarnim akcijam.

Na imenovanja, ki se pripravljajo v naši poštni stroki, opozarjamo veljake na Goriškem in v Istri, pred vsem pa naše državne poslance, naj prevenirajo, da jim pozneje ne bo treba rekrimirati in — po toči zvoniti!

Politika v cerkvi. Iz Rojana smo prejeli:

Župnik Jurizza ne odneha, pa ne odneha. Ko se je nedavno temu predstavila rojanska deputacija škofu Naglu, je pozivljala prevzvišeni člene deputacije, naj se spoprijazijo z rojansko duhovščino, da bo mir. Da, beseda je lepa, mi potrebujemo res že enkrat miru. — Ali prevzvišeni naj nam oprostijo opazko: za mir morajo delati tudi duhovniki. Intimenda v prvi vrsti.

Prevzvišeni naj izvoli vzeti na znanje nastopno:

V četrtak se je vršil pogreb pokojnega Andreja Čukeljna, obče spoštovanega med nami. Društvo »Zarja« je hotelo izkazati pokojnemu čast s tem, da bi mu zapelo žalostinke na domu in v cerkvi. V ta namen je odposlalo dva zastopnika k župniku Jurizzi. Začuvši željo odposlancev, se je pa župnik Jurizza raztogotil, kakor da ga je pičila osa. Svoji razdraženosti je dal izraza vsklikom: Nikdar, nikdar ne bo društvo »Zarja« pevalo v cerkvi.

Povdarjamo pa, da je bil gosp. kapelan Ukmar navzoč, ko je župnik Jurizza dal tako oduren odgovor. Gospod kapelan govori vedno po Rojanu, kako da mu je na sru, da bi prišlo do miru in sporazumljenja med župljani in cerkveno oblastjo v Rojanu. Sedaj je videl gospod kapelan sam, kje je vzrok, da ne more priti do miru. Upamo, da ne bo več metal krivde na Rojance in da bo na pristojnem mestu znal pokazati z energijo, k do je krivec v Rojanu!!

Poročilo odposlancev je csupnilo odbor »Zarje. Takega odgovora ni pričakoval — tem manje, ko je g. župnik še le pred tedom danj dovolil italijanskim pevcem (slovenskim odpadnikom), da so peli v cerkvi žalostinke! Društvo je sporočilo rodbini o Jurčevem »Nikdar!« Rodbina se je odzvala s tem, da je ukrenila, da se je sprevod izognil rojanski cerkvi in se je sprevod pomikal naravnost v mesto do cerkve sv. Antona novega!! Kakor je sporočila tudi »Edinost«, je bil sprevod naravnost imponanten v — odgovor gosp. župniku Jurizzi.

Po dovršenju blagoslovljenja pred hišo na dvorišču je zapelo društvo »Zarja«, ker tega — blagi gospod župnik vendar ni mogel zabraniti. Zato pa je storil nekaj drugega. Čim so začeli peti so vsi trije duhovniki ostentativno obrnili hrbet pevcem in — krsti z zemskimi

ostanki, katere so ravnokar blagoslovili! Vsi trije duhovniki so ostali v tej poziciji, srpo zrši po občinstvu, dokler niso pevo odpeli. Mi vprašamo: je-li taka demonstracija dostojna duhovniku in še celo ob taki žalostni priliki? Ali g. župnik Jurizza je menil, da se še ni dovolj nade-monstriral. Apostrofiral je stražarja, da-li ima »Zarja« dovoljenje za petje?! Je-li on po-zvan, da na pogrebi vrši službo — policijska?! Če mu je že — njemu, ki je izišel iz slovenskega očeta in slovenske matere — slovensko petje tako zoperno, zakaj ne gre kam v Kalabrijo, kjer gotovo ne bo v ne-varnosti, da bi moral poslušati slovenske glase.

Škof Nagl je menil, naj nastane enkrat mir v Rojanu. Goraji dogodek kaže, da miru nočejo njegovi duhovniki, ki pač dovoljujejo italijansko petje, slovenskega pa ne. Prevzvišeni: tako se ne dela za mir v žup-niji, kije slovenska po ogromni večini!

To bo za — ščave! Pišejo nam: V naših avstrijskih vodah lovi cela vojska italijanskih podanikov, takozvanih »Čožotov«. Ti tuji podaniki delajo grozno škodo doma-čim ribičem. To ste povdarjali v »Edinosti« že mnogokrat; vrhu tega pa so ti Čožoti še tako nesramni, da nas nazivljajo — »ščavom«! Te dni sem bil na obrežju, kjer se vstavljajo barke teh sinov solne Italije. Razkladali so ribe, nlovljene v naših vodah. Ko je bilo že vse razloženo, je menil eden Čožotov: »To pa naj ostane, da pridejo »ščave« po nje! (po ribe namreč). Ni torej dovolj, da nas naši domači odpadniki imenujejo »ščave«, ampak zasramujejo nas tako tudi oni, ki bi morali umrati od glada, ako jim ne bi bilo dovoljeno — na škodo našincev, — služiti si kruha v naših vodah! So pač vsi enaki ti sinovi 2000 letne kulture!!

»Piccolo« in drugim. Zadnja številka dunajske »Israeltske Alijance« prinaša iz-erpljiv članek o tem, kar vse se je pisalo o proganjanju Židov v Rusiji. Izvzemši oni do-godek pred tremi meseci v enem mestu, radi katerega dogodka so bili krivci kaznovani, ni bilo na vsem, kar se je pisalo, niti 1% resnice. — Posebno se je v zadnji čas mnogo pisalo o napad h in klanjih v Mohi-lovu; omenjeni dunajski židovski list pa za-trja, da na tem ni prav nič resnice!

Sedaj se je ubil! Mestni »redar« Tenze jih je že skubal cele koše. Ne treba pa praviti, da so bila njegova junaštva vsikdar naperjena proti našemu revnemu ljudstvu. Dokler je slavni Tenze naperjal svoje postopanje v tej smeri, je bilo mestnemu magistratu in njega fi-cijelnemu organu »Il Piccolo« vse prav in nista črhnila ni ene žal-besede proti slavnemu Tenzetu. Sedaj pa je postala stvar naenkrat drugačna.

Sam Bog vedi, kaj ga je bilo tako zmo-tilo, da je v svojem nastopanju tako grdo zgrešil — adresu.

Nekega dne je neki Čožot prodajal čebulo na prepovedanem prostoru. Pandur Tenze je tega »bratec« opozoril naprestopok, ali bratec ni hotel slušati opomina. Sploh se ti regnicoli že tako čutijo gospodarje tu pri nas, da se nočejo pokoriti nikomur. Tenze pa ga je hotel aretirati. Proti Tenzetu in v obrambo Čožota so nastopili: lastnik barke, neki Onofri in več drugih Čožotov. Onofri je posegel dejanski po mestnem redarju in ta (redar namreč) je ves dogodek prijavil e. k. redarstvu. Onofri je bil na to aretira. In minolo sobota je bil Onofri res kaznovan na mesec dajstrega zapor! Sedaj se je oglašil »Piccolo«, ki kliče po zadoščanju, ki naj je plača — pandur Tenze.

Sedaj veste, vi mestni »redarji«! Vi smete početi in preganjati slovensko paro, kolikor hočete, ali laških podanikov se ne smete dotikati niti z mazincem! Ako ste storili to — ste se ubili, kakor se je ubil »slavni« Tenze!

Da ne bi bil storil tega nikdar! To ga je ubilo. Slovenske domačine naj bi bil le dalje proganjal; ali da se je dotaknil regni-cola, to je greh, ki se ne odpušča tudi mest-nemu redarju.

Zborovanje poštne uradnikov. Dne 25. t. m. ob 4. uri popoldne se bo vršilo v dvorani društva državnih uradnikov, via S. Francesco, zborovanje poštne uradnikov, kateremu je določen nastopni dnevni red: 1. Razmere glede promikanja poštne urad-nikov. 2. Znižanje službenih let od 40 na 35 let. 3. Razmere glede dopustov in počitka ob nedeljah in praznikih. 4. Službena pragma-tika. 5. Eventuelnosti.

Vinogradnikom in trgovcem z vinom. C. k. finančno ravnateljstvo nam javlja:

Moegi so še vedno krivega menenja, da se v času od trgatve pa do 11. novembra veacega leta vsak pridelek na vinu, ne glede na to, ali je že vrel ali ne, ob uvozu v tržaški užitalinski okraj obdačuje kakor vinski mošt.

Da se preprečijo vsakoletne reklamacije, v tem pogledu, opozarja se udeležence, da se tudi v navedenem času morejo pridelki na vinu le tedaj obdačati kakor vinski mošt, ka-dar imajo karakteristične znake mošta.

Za vin-ko pokušnjo pri sv. Ivanu so dalje darovali:

Gospa Roža dr. Gregorinova 3 buteljke ref ška, 1 buteljko »orehovca«, eno torto ter finega peevia, g.a Antonija dr. Slavikova 2 butilki »prosekarja«, g. Anton Furlan, trgovec 1 buteljko šampanjca »Carte Blanche« ter 1 buteljko »Moscatto Sagestat«, g.a Dar. Bugdanovič 5 K., g.a Ema Bartelj 1 bu-teljko ref ška, 1 malage, 1 maraskina, g.a Karla Nahtigal 1 buteljko penečega prose-karja, 1 buteljko ref ška, g.a Matilde Skuk 1 buteljko penečega, 1 buteljko moškata, g. Jakob Perhavec 2 buteljki ref ška, g. Matej Brzovič, vinotržec 2 buteljki ref ška, g. Ivan Košmerlj 1 buteljko Malage, g. Josip Gre-gorich 3 buteljke starega domačega.

Akademsko društvo »Slovenija« na Dunaju priredi dne 20. t. m. I. redni občni zbor. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnikov. 2. Poročilo odborovo. 3. Poročila: a) odborni-kov, b) klubovih načelnikov, c) pregledni-kov. 4. Volitev: a) predsednika, b) odborni-kov, c) namestnikov. d) preglednikov. 5. Samostojni predlogi. 6. Slučajnosti. Začetek ob 8. uri zvečer. Lokal: Budjev. pivnica VIII. Alserstrasse 7.

Narodne pesmice v tržaški okolici. Odbora pevskih društev »Velesila« iz Škedenja in »Slava« pri sv. M. M. spodnji sta sklenila, da tudi letos naprosita gospode slovenske skladatelje, da uglasbijo kako slovensko pes-mico in dološljejo svoje dotično kompozicijo odboru enega rečenih dveh društev do dne 15. novembra. Do sedaj so dobivali sklad- telji za dve nagrajeni pesmi po 25 kron. Letos pa sta sklenila odbora — po nasvetu neka-terih skladateljev — da se rečena nagrada nakloni družbi sv. Cirila in Metodija. Družbi pripade tudi čisti dobček o priliki, ko se nagrajene pesmi razglasijo prvikrat.

Skladateljem je na izbero, da si določijo ali kak nov tekst ali pa tekst kake stare pesmi. Uglasiti je dvoglasno in v taktu korušnice ali valčka.

Pšenica in rž za vojaštvo. C. in k. intendanca 3 voja v Gradcu nam javlja, da vojna uprava hoče kupiti po trgovskih običajih: 5900 q pšenice in 20.050 q rži; postavljene na glavni kolodvor in stehane v preskrbo-valnem »tablissementu« v Mariboru in dalje postavljeno dotičnem vojaškim preskrbovalnim magazinom: rži 2700 q za Celovec, 1400 q za Beljak; ovsa: 3600 q za Gradec, 2900 q za Maribor, 6500 q za Beljak, 4100 q za Celovec, 3500 q za Ljubljano, 1000 q za Trst, 3500 q za Gorico, 1900 q za Pulj. Prodajne ponudbe sprejema do 26. oktobra t. l. 9. ure 30 min. dopoldne intendanca 3 kora. Natančnejši pogoji se na vpogled v vsakem vojaškem preskrbovalnem magazinu, dalje na političnih okrajnih oblastvih in kme-tijskih družbah v okolišu 3. kora (Štajersko Korško, Kranjsko, Istra, Goriško, Gradi-ščansko).

Javna dražba nedvignjenih pošilja-tev se bo vršila v sredo dne 21. t. m. ob 10. uri predpoludne na tukajšnjem kolodvoru južne železnice v magazinu II. za oddajanje pošiljstev v II. nadstropju. Predmeti, ki se imajo prodati, se oddajo onemu, ki največ ponudi. Kupnino bo položiti takoj in kup-ljene stvari bo takoj odvesti. Seznam pred-metov, ki se imajo prodati, je razobešen v vestibulu kolodvora za osebe. Pod izključno ceno se stvari ne propado.

Radi »Tukaj« tri dni zapor je dobil rezervist Fran Sirk na kontrolnem shodu v Litiji. Nič mu ni pomagalo, da je le pomotoma zaklical »tukaj« namesto hier«. To je res nečuvano — ta strogost nad Slo-venec, za katero ni prav nikakega stvarnega opravičenja. A skeleti nas mora ta strogost tembolj, ker ravno čitamo v listih, da so se v Velikem Varadinu skoro vsi madjarski rezervisti zglašili z madjarskim »jelen«, a častniki da niso kaznovali niko-gar in niti pripomnili niso ničes-ar! Dvojno je vprašanje, ki se nam usi-ljuje, ali smatra vojna uprava Madjare za

zanesljiveje in lojalneje in torej torej tudi večega obzira vredne, nego pa so Slovenci; ali pa je odločilna okolnost, da znajo Madjari malce drugače groziti nego pa Slovenci?!

Prazno govorčenje. Danes jutraj na vse zgodaj se je bila raznesla po našem mestu vest, da so italijanskega kralja v Parizu ali kje na potu ubili. Valed te govorice so prihajali ljudje tudi v naše uredništvo povpraševati, je li kaj in koliko resnice je na tem. Mi smo jim mogli dati le ta odgovor, da nič ne vemo.

Najverjetneje pa se nam je zdelo, da je to le šala, ki si jo je izmislil kakov porednež, da bi malce vznemirili njih, ki so z vsem svojim srcem spremljali kraljevo italijansko dvojico na vseh njihovi potehi. Ali pa so ti poslednji v veliki svoji skrbi videli — strahove. Mi smo uverjeni, da že danes donese brzojav našim »neodrešenim« tolažilno vest, da sta kralj in kraljica srečno, zdrava in vesela, prestopila francosko-italijansko mejo.

Tatovi so ulomili predminolo noč v tobakarno Matilde Ravnik v ulici Miramare. Odnegli so nekaj tobaka, kolkov in — 80 stotink v gotovini. No, enega teh junakov so redarji zasledili že včeraj jutraj na vse zgodaj. Pa je tudi eden tistih! Zove se Cesare Magazin in je še le v avgustu zapustil ječo, kjer je odsedel več kot kazen radi tatvine.

Vremenski vestnik. Včeraj toplomer ob 7. jutraj 12.2, ob 2. uri popoldne 20.1 C. — Tlakomer ob 7. uri jutraj 764.4 — Danes plima ob 7.51 predp. in ob 7.39 pop.; oseka ob 1.33 predpoludne in ob 1.30 popoldne.

Vesti iz ostale Primorske

✕ **Otvoritev »Gospodarskega doma«** Kmetijskega društva v Cerknem se bo vršila dne 25. oktobra 1903. po nastopnem vsposredu:

1. Na predvečer vprejem gostov in sestanek v prostorih »Narodne čitalnice«. 2. Naslednji dan 25. oktobra bo po sv. maši, ki bo ob 10. uri, blagoslovljenje in otvoritev »Gospodarskega doma« s slavnostnim govorom. 3. Po otvoritvi ogledovanje prostorov, mlekarnskih naprav in poskušanje parnih strojev. 4. Ob 1. popoldne banket v gostilni A. Kobal. (Kdor si želi udeležiti banketa, naj to naznani do 22. t. m. odboru »Narodne čitalnice«. 1.) 2. ur. popoldne prane se vesela, katero priredi »Narodna čitalnica« z nastopnim vsposredu: 1. Govor. 2. Laharnar: »Pri zibelci«, mešan zbor. 3. D. Jenko: »Na tujih tleh«, dvospev. »Novi akordi« 1. I. 4. Aljaž: »Triglave«, možki zbor. 5. J. Vole: »Morilec«, deklamacija. 6. F. Gerbič: »Gondolirjeva pesem«, četvero-glasni ženski zbor. »Novi akordi« 1. I. 7. »Slovenske narodne pesmi«, harmonizoval in za koncert priredil M. Hubad. a) »Sem slovenska deklica«, mešan zbor. b) »Širjanček«, mešan zbor. c) »Pritrkan plav«, mešan zbor. 8. Dr. Vošnjak: »Svoji k svojim«, veselo-igra v enem dejanju. 9. Šaljivo srečkanje. 10. Svobodna zabava.

Med posameznimi točkami in na svobodni zabavi bo udarjal tamburaški zbor. Vstopnina za člene »Narodne čitalnice« 20 stot., za nečlene 40 stot. Sedeži 60 stot.

✕ **Iz Riemana** nam pišejo: Našega prejšnjega učitelja so odstranili proti njegovi in proti naši volji. Odstranili so ga, ker se je hotelo vzbujati domnevanje, kakor da so le »agitatorji« krivi na dogodkih v Riemanih.

Osi činitelji ki so odstranili našega prejšnjega učitelja, bi morali vendar poznati vzroke, iz katerih so se razvili riemanjski dogodki in dosledno bi morali vedeti, tudi, da razvoj stvari se ne spremeni, tudi če odstranijo tega ali onega posameznika.

Ali odstranili so vendar našega prejšnjega učitelja. Sedaj pa ne vemo, ali so storili to res le v nevednosti, ali pa iz kljubovalnosti, za kazen, ko so nam poslali učitelja, ki naj nas opominja, da je v našem šolskem posloplju nastopil nov zistem, ki izraža celo v tem, da naši otroci ne dobivajo več zvezkov v slovenskem ampak v nemško-laskem jeziku!

Kaj se hoče doseči s tem? Da bi se dotični činitelji nadejali, da bo to kaj uprivalo na razpoloženje v Riemanih, tega si vendar ne moremo tako lahko misliti, ker za tako — najvše jih vendar ne smatramo. Ali nas hočejo s tem le nekoliko drezati, ozlovoljati? Ne tajimo: ni nam prav, da se v slovensko narodnih Riemanih dajejo

otročičem v roke neslovenski zvezki ali iz duševnega ravnotežja nas to ne spravlja in ne spravi. Gosp. učitelj pa naj vprejme naše zagotovilo o — nepriljubljenosti, ki jo vživa med nami v obili meri!

Vesti iz Kranjske.

* **Delniška stavbinska družba »Union«** v Ljubljani je ravnokar — kakor čitamo v »Slovencu« — v izložbenem oknu c. in kr. dvornega zalagatelja g. Mathiana razstavila načrte za novi hotel »Union«, ki jih je osnoval in izvedel arhitekt Josip pl. Vančar v Sarajevu. Posloplje je veličastna trinadstropna ogelna stavba. — V hotelu je nad 100 elegantnih različnih sob za tuje z osrednjo kurjavo in električno razsvetljavo v vseh prostorih. Za zvezo z posameznimi nadstropji skrbijo ločeni vzidgi za osebe, prtljago in jedi; v vsakem nadstropju so sobe s kopeljo. Skozi vhod prihajaš na desni skozi vestibul v malo dvorano, od tudi po zložitih tridelnih stopnicah na galerijo, v foyar in stranske prostore. Troje vhodov vodi v veliko dvorano, dolgo 35 metrov, visoko 12 metrov in široko 15 metrov, kjer sta na obeh straneh zaprti, široka hodnika za bivanje med predstavami ali med odmori. Oder obsega nad 100 m² in je preračunjen za 250—300 oseb. V zvezi z odrom so v enonadstropnem traktu stranski prostori, kakor dvorane za skušnje, za umetniške itd. Pod dvorano in kleti, zato je docela varna glede obteževanja, ter zgrajena iz železa, kamena, opeke in cementa. Okrog dvorane se vije galerija na železnih oporah po vsej dolžini na obeh straneh; del nasproti odru je urejen amfiteatralno. Kuhinja je namreščena tako centralno, da je s sobo za osebje v zvezi tako z veliko kakor z malo dvorano, z galerijo in restavracijskimi prostori. Pod zemljo so obsežne kleti, ločene za zaloge piva in vina, naprave za parno pranje, osrednjo kurjavo, pod kuhinjo, pa so shrambe in prostori za napravljane jedi; vzajemni promet se vrši po vzidgih. Na levi od vhoda v hotel so pisarna, čitalnica, čakalnica za hotel in tudi ena prodajalnica. Kavarna je ob ogli obeh ulic in je urejena kar najzgodnejše, kar se tiče sob za čitanje in igranje. V Frančiškanski ulici so pri tleh najemni prostori; v nadstropjih je devet praktično razdeljenih stanovanj, ki se pa lahko, ako bi bilo treba, z majhnimi stroški, takoj prirede tudi za hotelske sobe. Take stavbe, ustrezajoče modernim zahtevam, je bilo že davno treba toliko potujočemu občinstvu kolikor Ljubljani, ki se je tako moderno povzdignila v poslednjih letih. Za različne predstave modernega mesta, kakor za koncerte, varieté, zborovanja itd., kjer treba računati na veliko občinstva, je neizogibno treba dvorane, ki ima prostora za 1500 ljudi in poleg tega vse stranske prostore. Vsa dvorana je v eni ravni; nikjer ne motijo nadležne stopnice. — Poleg tega skrbi osrednja kurjava za enakomerno toplino po vseh delih. Vrt, ki se razprostira proti severu, je kakor nalašč za vroče poletne dni. — Seveda ni mogoče razpravljati o vseh podrobnostih te obsežne stavbe. Našelniku delniške družbe gospodu dr. V. Gregoriču, ki je sprožil idejo in gospodu arhitektu Josip pl. Vančaru, ki je tako izborna izvršil načrte, je le častitati.

Vesti iz Štajerske.

— **Program novega okrajnega sodnika.** V Velikoveu dobe okrajnega sodnika, ki je, kakor smo že sporočili, po zaslugi g. Koerberjeve — objektivnosti, preskočil celo v isto prednikov. Moč je na svoji »volet« razvil ta-le program za svoje bodoče delovanje na Koroškem: Tudi v Velikoveu hoče pristopiti nemškemu pevskemu društvu; če bi tamošnje pevsko društvo kedaj prišlo v stiske, hoče poseči po svoji trompeti, ki mu je je poklonilo mariborsko pevsko društvo, ter zatrobiti v Maribor po pomoč, mariborsko društvo bo se nadalje podpiral: Često bo prihajal iz Koroške v obiske na Štajersko; prihodnje leto se udeležiti potovanja mariborskega društva ob nemški Reni!

Ni da bi kaj rekli: moč je original v razvijanju programa — za e. k. sodnika v jezikovno mešani deželi, kakoršna je Koroška! Kako pa je s takimi programi postljano justici — to je kočljivo vprašanje...

Razne vesti.

Telovnik, ki obstruira. Neki budapeštanski list se pritožuje, da nekdanji pred-

sednik Ogrske zbornice, Dezider pl. Perzel ne podpira domače industrije. Ko je bil poklican te dni pred cesarja, da si je na luegerijanskem Dunaju (neposredno pred avdienco) kupil — telovnik. In to da se je zgodilo tako-le: Ko se je g. Perzel jel oblačiti za avdienco pred cesarjem, opazil je v neprijetno presenečenje, da mu je telovnik, ki ga je vzel seboj iz Budimpešte, premajhen in da ga ne more zapeti. Smeje se je opazil svojemu slugi: »Meni se dozdeva, da telovnik obstruira!«

Sluga je pogledal telovnik in je videl, da je v naglici vzel seboj telovnik Perczelovega sina. Ker je bila sila, ni ostalo drugega nego kupiti na Dunaju — luegerijanski telovnik.

Kriza na zagrebški univerzi. Letos pa dan 19. t. m., kakor na obletnice otvorenja vseučilišča, ne bo svečanostne inštalacije novega rektorja, ker od višje oblasti še ni dana zadovoljščina zaradi nspada redarstva na vseučiliščno posloplje, povodom zadnjih nemirov, ko so bili aretirani tam zbrane dijake. — Pa tudi minolletni rektor Klaić je dal ostavko kakor profesor. Če tudi odpoved ne bo vsprejeta takoj, vendar rečeni profesor ne bo predaval v tem semestru, a potem stopi, po kratkem dopustu, v pokoj.

Književnost in umetnost.

A. Tresić Pavičić — »Vojnama«. Znani pesnik in publicist opisuje tu v pesniški obliki sedanje žalostno stanje hrvatskega naroda. Sam naslov knjige nam pripoveduje, komu je knjiga namenjena v prvi vrsti.

»Navodila v angleškem jeziku«, je naslov knjžice, spisani na hrvatskem jeziku in namenjeni onim rojakom, ki potujejo v Ameriko. Pisatelj je sprevidel, s kak mi poteškočami se imajo baviti naši izseljenci brez znanja angleškega jezika, zato je spisal pripravno knjžico, v katero je vpel vse potrebne besede in kratke razgovore. Knjigi je pridejal tudi: zakon o doseljencih v Združenih državah. Cena knjigi je K 1.10; knjigotržcem je dovoljen običajni popust. Dobiva se pri g. Dragomiru Maloviću, Trg Nikole Tommasea št. 1 Trst.

Gledišča.

Nocojšnje predstave:
Politeama Rossetti. Odmor. — Jutri »Aida« v peto.
Fenice. Odmor. — Jutri »Bonhème«.
Filodrammatico. Nocoj ob 8. uri bo predstavljala dramatična družba Pieri-Severi »1 giorno più liete«, Traversijeva komedija v 3 dejanjih.

Brzojavna poročila.

Nesreča na železnici.
FRANKOBROD 19. (B) »Frankfurter Zeitung« izvija iz New Yorka, da sta nedaleč od Trento dva vlaka z delavci na Pennsylvaniški železnici radi goste megle trčili eden ob drugega, ob čemer je bilo 17 delavcev ubitih, 30 ranjenih.

Italijanska kraljeva dvojica.
MODANE 19. (B) Vlak z italijansko kraljevo dvojico je došel semkaj ob 5. uri 55 minut jutraj. Francozsko odposlanstvo, ki je spremljalo vlak, se je poslovilo v Dijonu. Tam se je namestila tudi ena častna kompanija v pozdrav. Ob 6. uri 20 minut se je kraljeva dvojica odpeljala domov.

Občinske volitve v Belgiji.
BRUSELJ 19. (B) Volitve za delno obnovenje občinskih svetov so se izvršile po vsej deželi brez posebnega prigodka. Toliko liberalci kolikor katoliki so imeli po mestih nekoliko izgub, katere so popravili s pridobitvami drugod. Socijalisti so podlegli v večih industrijskih krajih.

Delavsko gibanje na Francoskem.
ARMENTIERES 19. (B) Tekstilni delavci so se na včerajšnjem splošnem glasovanju z veliko večino izrekli za nadaljevanje štrajka. Od kakih 12000 delavcev je glasovalo za štrajk 7264 in le 1350 proti.

DÜNNKIRQUE 19. (B) Nakladatelji oglja so se na splošnem glasovanju izrekli za nadaljevanje štrajka.

Vseučilišče v Lvovu.
LVOV 19. (B) Predavanja na tukajšnjem vseučilišču so danes zopet pričela brez nobenega prigodka.

Novi tajni svetovalci.
DUNAJ 19. (B) Cesar je zaprisegel *) Knjiga je izšla kakor prilogi »Jadrana« in stane 30 stotink. Posvečena uglednemu hrvatskemu rodoljubu dru Jurju Žerjavcu.

danes predpoludne več novoimenovanih tajnih svetovalcev. Posredovala sta minister za vnanje stvari grof Goluchowski in najviši komornik grof Abensperg in Traun.

Dogodki na Španjskem.

BARCELONA 19. (B) Na stopnicah stanovanja policijskega načelnika je eksplodirala bomba, ki je povzročila veliko škodo. Od ljudij ni ponesrečil nikdo.

Listnica uredništva.

O nim, katerih se tiče. Niglavno to, kdo ima kaj zaslug, ali kdo jih ima največ na kakem narodnem podjetju, ampak glavno je, da se narodno delo razvija.

Je tudi, n. pr., posamičnih oseb, ki so si pridobile zaslug za to, da se gradi naš »Narodni dom« v mestu. In ta bo — mi vsaj bi menili tako — tudi nekega pomena za razvoj tržiškega Slovenstva. Ali mi jih ne omenjamo teh mož — izvzemši le slučaje, ko je to res neizogibno. Ne omenjamo jih v prvi zato, ker se dosledno držimo načela, da moramo vsi služiti le stvari; in v drugo jih ne omenjamo zato, ker vemo, da bi dotičnikom to tudi ne bilo ljubo. Najlepše plačilo vsakemu delavcu za napredek narodu je, ako vidi, da res napredujemo, in pa sladka zavest, da tudi on pomaga po svoji moči k temu napredku.

Dvorana za sodne dražbe

v ulici Sanitá št. 6.

Uradne ure (samo ob delavnikih) jutraj od 8. ure do 12, popoldne od 2. do 6. ure, ob sobotah, od 3.—7. ure.

DRAŽBE:

v sredo, 21. oktobra ob 9. uri predp.

Pohištvo, glasovir, svetovna zgodovina.

V soboto 24. oktobra ob 9. uri predp.

Pohištvo, Brockhaus Conversations Lexikon, ovratniki zapustnice za možke, lekarje, železna kasa, ženski moderci fastanj, piquet, žepne rute, volnena štofa za ženske, štofa za možke obleke.

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN BODNIK.
Lastnik konsorcijske lista »Edinost«.
Natisnila tiskarna konsorcijske lista »Edinost« v Trstu

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
X Svoji k svojim! X
X ZALOGA X
X pohištva X
X dobro poznane X
X tovarne mizarske zadrage v Gorici (Solkan) X
X vpisane zadrage z omejenim poroštvom X
X prej Anton Černigoj X
X Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario) X
X št. 1. hiša Marenzi. X
X Največja tovarna pohištva primorske dežele. X
X Solidnost zajamčena, kajti les se osuši X
X v to nalašč pripravljenih prostorih s tem- X
X peraturo 60 stopinj. — Najbolj udobne, mo- X
X derne sestave. Konkurenčne cene. X
X Album pohištva brezplačno. X
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Andemo de Franz.

V dobroznani gostilni »Andemo de Franz«
v ulici Geppa št. 16.

se toči:

fino vipavsko belo	po 40 nč.
za na dom	» 36 »
istrski teran I. vrste	» 36 »
za na dom	» 32 »
nad 10 litrov	» 28 »
dalmatinsko I. vrste	» 36 »
za na dom	» 32 »
nad 10 litrov	» 28 »

Priporočila se krčmarjem in trgovcem za prodajo na debelo, slavnemu občinstvu pa za mnogobrojni obisk. Na razpolago so vedno topla in mrzla jedila. Krčma je odprta vsak večer do polnoči.

Udani
Josip Furlan,
krčmar.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

— ulica Tesa št. 52. A. —
(v lastni hiši.)

ZALOGA:
Piazza Rosario (šolsko posloplje).

Cene, da se ni bati nikake konkurenca.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

